μὴ τὰ βάζουμε μαζύ τους, γιατί εἶνε Βούλγαροι αὐτοί, καὶ τὰ μαχαίρια τους τὰ ξέρουν ὅλοι ἐκεῖ γύρω.

Τοὺς ἀπαντήσαμε ὅτι τώρα πειὰ τὸ μέρος αὐτὸ ἔγινε ἑλληνικὸ καὶ πὼς κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βλάπτη τοὺς χωρικούς.

Ἐκεῖνοι φάνηκαν σὰν νὰ μὴ καταλάβαιναν.

Ἕνας μάλιστα ἀντάρτης, ψηλός, τετράγωνος, κεραμιδόχρωμος, δασύς, πυρόξανθος μὲ μαλλιαρὸ στὸ κεφάλι του καβοῦκι, ἔσπρωξε κάποιον φαντάρο ποὺ τὸν πλησίασε.

Μιὰ ὑποκοπανιὰ ὅμως ποῦφαγε στὴν πλάτη τὸν γκρέμισε σὰν νταμάρι κάτω καὶ βροντῆξαν δυνατὰ τὰ ὅπλα του στὸ πλακόστρωτο ἀπάνω. Ἕνας θέλησε νὰ κινηθῆ, ἀλλὰ ἄλλη κονταριὰ τοῦ ξέρανε κι' αὐτοῦ τὸ χέρι.

Ἕνα-δυὸ χτυπήματα ξαφνικὰ ἀκόμα, κι' οἱ ἄλλοι ἀντάρτες παραδόθηκαν. Ἔδωσαν τὰ ὅπλα τους κι' ἀφέθηκαν νὰ δεθοῦν, δυὸ-δυό, μὲ τοὺς σχοινένους τῶν εὐζώνων καθαρτῆρας. Ὅταν τοὺς πήγαμε στὸ χάνι, βρήκαμε τὸ Μίχο, τὸν Πατρινὸ καροτσέρη, νὰ ψαχουλεύη τὸ σκοτωμένο Τοῦρχο.

Ἅμα μᾶς εἶδε πετάχτηκε πάνω.

— Ζεστὸς εἶνε ἀκόμα! εἶπε ταραγμένος.

— Τί κάνεις αὐτοῦ, μωρέ;

— Τὸν ξομολογάω μήπως τοὔμεινε καμμιὰ... ἁμαρτία.

Καὶ ἔπειτα δείχνοντας τοὺς Βουλγάρους ποὺ φέραμε, πρόσθεσε:

— Μὲ γειά σας μὲ χαρά σας, τὸ γουρουνοεμπόριο!

Πλησίασε κατόπιν τοὺς φαντάρους καὶ τοὺς ρωτοῦσε μυστικά:

— Ἐπήρατε καὶ πλιάτσικα; Ἂν δὲν ἔχετε ποῦ νὰ τὰ βάλλετε, πετάω ἀπὸ τὸ κάρρο τὴ γαλέτα!

* * *

Ἔπαιρνε πειὰ νὰ ξημερώνη. Ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ χωριὸ ἔκλαιγαν ἡ χανούμισσες κι' ὁ θρῆνος τους ἐρχότανε συρτὸς καὶ λιπηρὸς ὥς ἐδῶ κάτω. Οἱ εὐζῶνοι συνταλίζαν καὶ φυσοῦσαν τὴ φωτιά, ὥς ποὺ σὰν ἐξωτικιὰ κυρία, ὑψηλὴ καὶ καμαρωτή, ἀνατήδησε ὁλόχρυση ἡ φλόγα ὥς τὸ ταβάνι. Δὲν ἤτανε γιὰ ὕπνο πειά! Ἐβάλαμε δίπλα τοὺς κομιτατζῆδες κι' ἐκάτσαμε στὴ φωτιὰ τριγύρω. Ὁ Μίχος διαρκῶς σούρνοταν κοντὰ στοὺς κομιτατζῆδες.

— Τοὺς ψάξατε αὐτούς; Πρέπει νὰ τοὺς ξελαφρώσουμε, μὴν πάνε ἔτσι οἱ ἄνθρωποι καὶ κουραστοῦνε στὸ δρόμο! ἔλεγε.

Καὶ ἔπειτα, κιντάζοντάς τους ἔτσι ἴσιους, ψηλούς, χοντροὺς καὶ στρογγυλοὺς καὶ κόκκινους, γεμάτους λύγδα καὶ ξεφτύδια, εἶπε:

— Γιὰ κύτταξέ τους! Σὰν σαλτσισότα εἶνε, ποὺ τὰ δαγκώσανε ἡ γάτες!...

Οἱ Βούλγαροι δὲν μιλοῦσαν. Φυσοῦσαν μόνον κι' ἐφούσκωναν κι' ἔβραζαν καὶ χαρχαλίζανε ἀπὸ θυμό.

— Σὰν ἀσκιὰ μὲ μοῦστο κάνοιν!... Ξαναεῖπε ὁ Πατρινός.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΟ ΡΟΛΟΪ ΤΟΥ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

Ὅταν ὁ περίφημος Γάλλος ποιητὴς Λαμαρτῖνος βρισκόταν στὸ κορύφωμα τῆς φήμης του καὶ τοῦ πλούτου του, τοῦ συνέβη ἕνα περιστατικὸ ἀρκετὰ ἀστεῖο ποὺ τὸ διηγεῖτο ἀργότερα συχνά.

Μιὰ μέρα, μόλις ὁ Λαμαρτῖνος βγῆκε ἀπὸ τὸ μεγαλοπρεπές του μέγαρο, κάποιος κύριος ντυμένος κομψότατα καὶ μὲ τὴν ταινία τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς στὴν κομβιοδόχη του, πῆγε μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ.

Ὁ ὑπηρέτης ὅμως τοῦ εἶπε ὅτι ὁ κύριός του εἶχε βγεῖ ἔξω καὶ ὅτι δὲν θὰ γύριζε ἴσως πρὶν ἀπ' τὸ βράδυ. Τότε ὁ ἄγνωστος ἐπισκέπτης, χωρὶς νὰ ζητήση καθόλου τὴν ἄδεια, προχώρησε μ' ὅλο τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐπισημότητά του στὸ σπουδαστήριο τοῦ Λαμαρτίνου καὶ κάθησε στὸ γραφεῖο του μὲ τὴν πρόφασι νὰ γράψη δυὸ λέξεις.

Ἀφοῦ χάραξε μερικὲς γραμμές, ζήτησε ἀπὸ τὸν ὑπηρέτη ἕνα ποτῆρι νερὸ κι' ἐξακολούθησε τὴν ἐργασία του. Ὅταν ὁ ὑπηρέτης ξαναγύρισε φέροντας τὸ νερό, ὁ ξένος τοῦ ἔδωσε στὰ χέρια τὴν ἐπιστολὴ ποὺχε γράψει. Ἔπιε τὸ νερὸ καὶ ἔφυγε.

Τὸ βράδυ, ὅταν ὁ Λαμαρτῖνος γύρισε στὸ σπίτι του, ὁ ὑπηρέτης τοὔδωσε τὴν ἐπιστολὴ τοῦ ἀγνώστου, κι' ὁ ποιητὴς διάβασε κατάπληκτος τὰ ἀκόλουθα:

«Τὸ χρυσὸ κι' ἀδαμαντοκόλλητο ρολόϊ σας, ποὺ ἀφήσατε σήμερα τὸ πρωῒ ἀπάνω στὴ θερμάστρα σας, δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ τὸ ζητήσετε, γιατί αὐτὴ τὴ στιγμὴ βρίσκεται στὴν τσέπη μου. Ὁ ὑπηρέτης σας δὲν εἶνε κλέφτης, ἀλλὰ εἶνε πολὺ βλάκας καὶ σᾶς συμβουλεύω νὰ τὸν διώξετε. Τὴ συμβουλὴ αὐτὴ σᾶς τὴ δίνω ὡς ἀποζημίωσι γιὰ τὸ δῶρο ποὺ ἔκανα μ' ἐξοδά σας στὸν ἑαυτό μου.

Ὁ φίλος σας Τρέχα-γύρευε...»

Ἄνοιξε τὰ λευκά του φτερούγια καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴ γῆ...

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΓΑΠΗ ΕΝΟΣ ΑΓΓΕΛΟΥ

Μέσα στὴν οὐράνια ἀκτινοβολία καὶ λαμπρότητα τοῦ Παραδείσου, ἀπ' ὅλη τὴ σύναξι τῶν Χερουβὶμ καὶ τῶν Σεραφὶμ μονάχα ἕνας ἄγγελος φαινόταν σκεφτικὸς καὶ μελαγχολικός.

— Τί ἔχεις; τὸν ρώτησε μὲ καλωσύνη ὁ Κύριος. Γιατί δὲν χαίρεσαι καὶ σὺ καὶ δὲν ψάλλεις ὅπως ὅλοι οἱ ἀδελφοί σου;

— Ἡ χαρά μου εἶνε ἴση μὲ τῶν ἄλλων, Κύριε, ἀπάντησε ὁ ἄγγελος.

— Ὄχι, σὲ βλέπω κάτωσ στενοχωρημένον, εἶπε ὁ Πανάγαθος. Πές μου, τί ἔχεις;

— Κύριε! ἀποκρίθηκε ὁ ἄγγελος, ἐνῶ μιὰ ζωηρὴ κοκκινάδα σκέπαζε τὰ μάγουλά του. Μὲ βασανίζει σκληρὰ ἡ ἀνάμνησις μιᾶς κόρης ποὺ εἶδα σήμερα τὸ πρωῒ κάτω στὴ γῆ, στὸ χωριὸ ὅπου μ' ἔστειλες νὰ δώσω ψυχὴ σ' ἕνα νεογέννητο βρέφος...

— Ξανακατέβα στὴ γῆ καὶ πήγαινε στὸ χωριὸ ἐκεῖνο, ἂν νομίζης πὼς ἐκεῖ θὰ βρῆς τὴν εὐτυχία ποὺ δὲν αἰσθάνεσαι μένοντας ἐδῶ, εἶπε ὁ Θεός. Πήγαινε, παιδί μου, γιατί κανέναν δὲν θέλω νὰ κρατῶ στὸν Παράδεισο μὲ τὸ στανιό...

Ὁ ἄγγελος ταράχτηκε, φοβήθηκε καὶ στάθηκε δισταχτικός. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ μιὰ στιγμὴ ἄνοιξε τὰ λευκά του φτερούγια καὶ ξεκίνησε γρήγορα γιὰ τὴ γῆ.

Σὲ λίγο ἔφτασε στὴν καλύβα ὅπου κατοικοῦσε ἡ κόρη ποὺχε δεῖ.

— Κόρη τῆς γῆς, τῆς εἶπε, σ' ἀγαπῶ!...

Ἡ κόρη ἐκείνη εἶχε ἀληθινὰ μιὰ καλλονὴ ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τὴ φανταστοῦν οἱ ἄνθρωποι, μὰ οὔτε κι' οἱ ἄγγελοι οἱ ἴδιοι.

— Ποιὸς εἶσαι σύ, τὸν ρώτησε ἡ κόρη, πῶχεις χρυσᾶ μαλλιά, ἀστραφτερὸ φόρεμα κι' ἄσπρα φτερὰ στοὺς ὤμους;

— Εἶμαι ἕνα ἀγγελοῦδι τ' οὐρανοῦ ποὺ ἄφησε τὸν Παράδεισο καὶ τὸ Θεό του, κι' ἦρθε νὰ γονατίση μπροστά σου καὶ νὰ ὑμνήση τὴν ὀμορφιά σου...

— Γονάτισε λοιπόν, τοῦ εἶπε ἡ ὡραία κόρη.

Κι' ὁ ἄγγελος γονάτισε.

— Φίλησε τὸ χῶμα...

Κι' ὁ ἄγγελος φίλησε τὸ χῶμα.

— Κυλήσου καταγῆς.

Κι' ὁ ἄγγελος κυλίστηκε καταγῆς καὶ λέρωσε μὲ τὴ λάσπη τὴν ἄσπιλη στολή του.

Τότε ἐκείνη, μ' ἕνα σατανικὸ χαμόγελο στὰ χείλη, ἅρπαξε ἕνα ψαλλίδι καὶ ζύγωσε τ' ἀγγελοῦδι.

— Ἔλα νὰ σοῦ κόψω τὰ φτερά σου! τοῦ εἶπε.

Αὐτὸς δὲν τόλμησε νὰ τῆς τὸ ἀρνηθῆ, ἀλλὰ τὰ δακρυσμένα μάτια του πῆραν μιὰ ἔκφρασι τόσο περίλυπη σὰν νὰ ρωτοῦσαν:

— Γιατί γίνεσαι ἔτσι σκληρή;

Κι' ἐκείνη, σὰν νὰ μάντεψε τὴ σκέψι του, ἀποκρίθηκε:

— Μὴ ρωτᾶς γιατί... Ἔτσι μοῦ ἀρέσει!

Καὶ τοῦ ἔκοψε τὰ φτερούγια.

Τὰ μακριά, λαμπρά, ἄσπρα σὰν τὸ χιόνι φτερὰ κοίτονταν τώρα κατάχαμα, ἐνῶ δυὸ πληγὲς αἱματωμένες εἶχαν ἀνοιχτεῖ στοὺς ὤμους τοῦ κοιτσουρεμένου ἀγγέλου.

Κι' ἡ κόρη μόλις τὸν εἶδε σ' αὐτὴ τὴν ἐλεεινὴ κατάστασι, ἔμπηξε ἕνα δυνατὸ καὶ φαιδρὸ γέλιο, ποὺ τὸν πλήγωσε κατάκαρδα.

Κι' ἔπειτα τὸν ἔδιωξε ἀπὸ κοντά της, μὲ τὴν ἴδια ἀπονιά...

Ὁ ἄγγελος ἔφυγε, μὲ ἀπελπισμένη τὴν ψυχὴ καὶ μὲ τὸ σῶμα ματωμένο. Γύρισε ἔξω στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ μὲ ἀνέκφραστη ἀπόγνωσι, παραπατῶντας σὲ κάθε του βῆμα σὰν μεθυσμένος.

Τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ τὸν εἶχαν πάρει ἀποπίσω κοροϊδεύοντας, σφυρίζοντας καὶ ρίχνοντάς του πέτρες. Αὐτὸς ὅμως οὔτε γυρνοῦσε νὰ τὰ ἰδῆ. Κι' ὅταν ἐνύχτωσε, πῆγε καὶ κάθησε κλαίοντας ἀπάνω σ' ἕνα βράχο. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔγερνε ὁ ἥλιος, πέρα βαθειὰ στὸν ὁρίζοντα. Ἄξαφνα μιὰ ἀχτίδα του, ἀπ' τὶς τελευταῖες, ἔφτασε ὥς τὰ πόδια τοῦ ἀγγέλου καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε νὰ τοῦ λέη:

— Ξαναγύρισε κοντά μου!...

Ὁ ἄγγελος πιάστηκε ἀπ' τὴν ἀχτίδα τὴ φωτεινὴ μὲ τὰ δυό του χέρια καὶ ὑψώθηκε μαζύ της ψηλὰ στὸν οὐρανό...

Ὅταν ὁ πολυεύσπλαχνος Κύριος τὸν ξαναεῖδε νὰ γυρίζη μὲ κλονισμένο βῆμα καὶ περίλυπη ὄψι, τοῦ εἶπε μὲ συμπόνια:

— Ἔλα κοντά μου, φτωχό μου παιδί... Παρηγορήσου γιὰ τὴν ἀτυχία σου... Τέτοιες εἶνε ὅλες ἡ γυναῖκες...

Καὶ ζυγώνοντάς τον τοῦ ξανάβαλε στὸν ὤμο τὰ λευκὰ φτερὰ μὲ τὰ ἴδια τὰ χέρια του...

Τοῦ μίλησε μὲ καλωσύνη καὶ προσπάθησε νὰ τὸν ἀνακουφίση μὲ λόγια τρυφερά...

Κι' ἔπειτα τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν ἀποκοίμισε στὰ γόνατά του, ψιθυρίζοντάς του πάντα:

— Παρηγορήσου... Παρηγορήσου, φτωχὸ ἀγγελοῦδι!... Ἔτσ' εἶνε ὅλες, ὅλες ἡ γυναῖκες!...
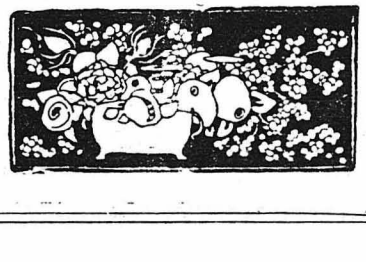
ΦΡ. ΝΟΑΪΓ